

Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: PONIEC

Nr ewidencyjny: 3004075_1

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
GRÓB INDYWIDUALNY	GRÓB ALTERA PLISZEWSKIEGO - OFIARY NIEMIECKIEGO OBOZU PRACY W DZIĘCZYNI	DZIĘCZYNA
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	II wojna światowa
	Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / GOSTYŃSKI / PONIEC
	ulica / lokalizacja opisowa	Las (adres leśny: 09-08-2-08-231-1-00)
	Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Lasy Państwowe: Nadleśnictwo Karczma Borowa – Leśnictwo Nadolnik / 300407_5.0004.50231/3
	Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Las, w pobliżu stacji kolejowej Dzięczyn / 51°45'38.2"N 16°51'19.7"E (51.760599, 16.855472)
	Podstawowa informacja o pochowanych	OFIARA NIEMIECKIEGO OBOZU PRACY PRZYMUSOWEJ – Pliszewski Alter
	Datowanie	28 lipca 1943 r. Obecna forma urządzenia: 2011 r.
	Forma ochrony	GRÓB WOJENNY
	Wymiary (szer., głęb., wys.)	93,5 cm x 155 cm x 85 cm
	Material	Granit, ziemna

¹ cmentarz wojenny / kwaterna wojenna / mogiła zbiorowa / grób indywidualny....

Szkiec sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
		<p>Mogiła ziemna, okolona granitowym krawężnikiem, z dużym polnym głazem w szczycie, z granitową tabliczką inskrypcyjną.</p> <p>Mogiła o wymiarach (szer. x dł. x wys., w cm) – krawężnik: 93,5 x 111,5 x 15,5, o szer. 7,5; tablica inskrypcyjna: 48,5 x 6,5 x 50, z tyłu podpórka: 6,5 x 14,5 x 44; polny głaz o wys. ok. 85.</p> <p>---</p> <p>Inskrypcje:</p> <p style="text-align: center;">Alter Pliszewski lat 21</p> <p style="text-align: center;">więzień obozu żydowskiego w Dzieżczyniu grób i miejsce egzekucji w dniu 28.07.1943 roku</p>	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.	
<p>Stan mogiły zadowolający.</p>	<p>A. Ziółkowska, <i>Obozy pracy przymusowej dla Żydów w Wielkopolsce</i>, Poznań 2005 (s. 128).</p> <p>E. Curyk-Sierszulska, <i>Zapomniana mogiła</i>, „ABC” 2010 r., nr 83 (s. 11).</p> <p>A. Brycka-Jaskierska, <i>Pamiętaj o mogile Żyda</i>, https://elka.pl/content/view/66437/18/ (dostęp: 5.11.2024 r.).</p> <p>Przekazy ustne świadków z zasobów Leśnictwa Nadolnik (kopie w zasobie WUW w Poznaniu).</p>	<p>28 lipca 1943 r. jeden z żydowskich więźniów przymusowych z obozu pracy w Dzieżczyniu postanowił uciec wskakując do pociągu. Niestety, próba zakończyła się niepowodzeniem, a więzień upadł i stracił przytomność. Odnaleźli go Niemcy, którzy szybko i bez procesu wykonali na nim egzekucję w pobliskim lesie. Zgodnie z lokalnym przekazem był to Alter Pliszewski, lat 21 (dalszych szczegółów brak).</p> <p>Przez wiele lat grobem opiekował się Władysław Grzelak, emerytowany kolejarz zamieszkujący przy pobliskiej stacji kolejowej. Po nim zadanie to przejęli inni, m.in. miejscowe Koło Gospodyń Wiejskich. W 2011 r. dzięki pracy Józefa Klimaszewskiego udało się wystawić nową płytę nagrobną, na której odnotowano tożsamość żydowskiej ofiary, przechowywaną przez wiele lat jedynie w formie ustnego przekazu. Obecnie opiekę nad tym miejscem sprawują pracownicy Leśnictwa Nadolnik.</p>	
	Załączniki		
	<p>Dokumentacja fotograficzna – stan na 28.10.2024 r. – w wersji elektronicznej.</p> <p>Materiały archiwalne – w wersji elektronicznej.</p>		
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):		Sławomir Józefiak, 14.11.2024 r.	